

Bilmekte fayda var

[Açılış Saatleri / Resmi Tatiller](#)

[Oturum İzni](#)

[Özel Mali Mesuliyet Sigortası](#)

[Alkol / Tütün / Uyuşturucu](#)

[Evcil Hayvanlar](#)

[İsviçre şöyle işler](#)

Açılış Saatleri / Resmi Tatiller

İsviçre' de mağazaların büyük bir kısmı pazar günleri kapalıdır. Tren istasyonlarında (Bahnhof) bulunan mağazalar ise buna dahil değildir. Resmi tatiller Kantonlar tarafından belirlenir.

Resmi Tatiller

Tatil günleri İş Kanunu ile düzenlenmiştir ve yasal olarak pazar günleriyle eşdeğerdir. 1 Ağustos (Ulusal Bayram), İsviçre genelinde yasal bir tatil günüdür. Ayrıca, her kanton ek resmi tatil günleri belirleyebilir.

- Yılbaşı
- Kutsal Cuma
- Paskalya Pazartesi
- İsa'nın Göğe Yükselişi
- Pentekost Pazartesi
- İsviçre Ulusal Günü
- Noel
- Aziz Stephen Günü (Aziz Stephen Günü, Noel Pazartesi veya Cuma gününe denk gelirse kutlanmaz.)

Mağaza Açılış Saatleri

Appenzell Ausserrhoden: Sadece Herisau'da daha uzun alışveriş

Appenzell Ausserrhoden kantonunda, belediyeler mağazaların daha uzun açılış saatlerine karar verir. Bu şu ana kadar yalnızca ana kasaba Herisau'da uygulanmıştır. Burada, büyük perakendeciler Migros ve Coop mağazalarını daha uzun süre açık tutmaktadır. Migros, hafta içi her gün 07:00 ile 20:00 arasında, Cumartesi ise 07:00 ile 18:00 arasında açıktır. Coop, Cuma akşamı satışlarına katılmaktadır. Küçük işletmeler genellikle 18:30'da kapanmaktadır. Pazar günleri, mağazaların kapalı olması gerekmektedir, yılda maksimum dört Pazar satışına izin verilmektedir. Ancak, belediyeler "koşulların bunu haklı çıkarması durumunda" Pazar satışları için istisna izinleri verebilir. Bu kriterler, örneğin, çiçekçiler, benzin istasyonu mağazaları, fırınlar veya kiosklar gibi işletmeleri içerebilir, kantonun talep üzerine verdiği yanıtı göre.

Resmi Dairelerin Açılış Saatleri

Genellikle Kanton resmi daireleri pazartesten cumaya kadar saat 7.30'den 12 00'ye ve saat 13 30'ten 17 00'ye kadar açıktır. Belediye dairelerinin açılış saatlerinde farklılıklar görülebilir. Özellikle küçük belediyelerin açılış saatlerinde kısıtlama olabilir. Gişenin açılış saatlerini önceden internet veya telefon aracılığıyla öğrenmekte fayda vardır.

Daha fazla bilgi (linkler, adresler, broşürler, bilgi kılavuzları)

www.hallo-ar.ch/tr/bilmekte-fayda-var/acilis-saatleri-resmi-tatiller

Oturum izni

İsviçre'de uzun süre oturabilmek yada çalışabilmek için bir izne ihtiyaç vardır. Çeşitli oturum izinleri ve süresiz yerleşme izni arasında ayırım yapılır.

Oturum izni çeşitleri

İsviçre'de kalındığı süre içerisinde çalışmak ve burada üç aydan uzun süre kalmak belli izinlere tabidir. İzinler, Kanton'un Göçmenlik ve Entegrasyon Dairesi (Amt für Migration und Integration) tarafından verilir. Kısa süreli oturum izinleri (1 yıla kadar), süreli oturum izinleri (süreli) ve süresiz oturum izinleri (süresiz) arasında ayırım yapılır.

- Kısa süreli oturum izinleri (L): Bu oturum izni, sınırlı bir sürede (en fazla 1 yıl) belli bir amaç için İsviçre'de yaşayanlar içindir. 3 ay ile 1 yıl arası bir iş ilişkisini kanıtlayan (iş sözleşmesi) çoğu AB ve EFTA ülke vatandaşları bu oturum izni hakkına sahiptir.
- Süreli Oturum izni (B): Bu oturum izni İsviçre'de uzun süreli kalanlar içindir. Çoğu AB ve EFTA ülke vatandaşları eğer 1 yıldan daha fazla İsviçre'de çalıştıklarını (iş sözleşmesi ile) kanıtlarsa bu oturum iznini alma hakkı kazanırlar. Bu oturum izni AB ve EFTA ülke vatandaşları için 5 yıllığına verilir. Diğer ülke vatandaşları için iznin geçerlilik süresi 1 yıldır. Daha sonra süreyi uzatmak için başvuru yapılmalıdır. Başvuru yapan kişiler için oturum izninin uzatılması Almanca kursuna gitmek gibi belli şartlara bağlanabilir. Oturum izni kanuni olarak uzatılamayabilir. Uzatmaya engel olabilecek nedenlere suç işlemek ya da sosyal yardım almaya bağımlı olmak gösterilebilir. Mülteci statüsü olan kişiler de B oturum izni alır.
- Süresiz Oturum izni (C): Bu oturum izni İsviçre'de 5 ya da 10 yıl ikamet ettikten sonra alınır. Burada da AB/EFTA ülkeleri ve üçüncü dünya ülkelerinden gelen kişiler için farklı koşullar geçerlidir.
- Geçici oturum izni (F): Bu oturum iznini mülteci statüsü hakkı olmayan, ülkeye geçici olarak kabul edilen sığınmacılar alır. Bu oturma izninin her yıl yenilenmesi gerekir.

Yabancılar Kimliği

İsviçre'de yaşayan yabancılar bir yabancılar kimliği (Ausländerausweis) alırlar. Bu kimliğin türü çeşitli kriterlere bağlıdır. Kredi kartı formatında kimlik kartları ve kağıt kimlikler (biyometrik olmayan yabancılar kimliği, Nicht biometrischer Ausländerausweis) vardır. Bazı kişilere biyometrik yabancılar kimliği verilir. Bu kimliğin bir veri çipi vardır, parmak izleri ve bir resim buraya kaydedilir. Bu kişiler biyometrik bilgilerinin kaydını Herisau'da yaptırmak zorundadır. Bunun için kişiler bizzat kendileri biyometri kayıt merkezinde (Herisau) bir randevu almalıdır. Kimlik kartı, tamamlandıktan sonra taahhütlü posta ile evinize gönderilecektir. Eğer kimlik çalınır ya da kaybedilirse derhal polise bildirilmelidir.

Uzatma

Oturum statüsüne ve gelinen ülkeye göre oturma izinlerinin farklı aralıklarla uzatılması gerekir. Eğer bir uzatma işlemi gerekliyse bir form alınır (Verfallsanzeige). Bu form doldurularak, geçerli bir pasaportla birlikte en geç oturma izin süresinin dolmasına iki hafta kala ikamet edilen belediyeye teslim edilmesi gerekir. İkamet edilen belediye başvuruyu Kanton'un Göçmenlik ve Entegrasyon Dairesine (Amt für Migration und Integration) iletir. Sorular olduğunda ikamet edilen belediye ya da Göçmenlik ve Entegrasyon Dairesi bilgi verir.

Daha fazla bilgi (linkler, adresler, broşürler, bilgi kılavuzları)

www.hallo-ar.ch/tr/bilmekte-fayda-var/oturma-izni

Özel Mali Mesuliyet Sigortası

Bütün yetişkin bireyler bir özel mali yükümlülük sigortası mecburi olmamasına rağmen yaptırmalıdır. Bu sigorta kasıt olmaksızın birine hasar verildiğinde, bu hasar giderlerini karşılar.

Kişisel Sorumluluk

Eğer bir kişi diğer bir kişiyi yaralarsa, ya da başkasına ait bir eşyaya zarar verirse, bu zararları ekonomik olarak karşılamak zorundadır. Hasarlara kasıt olmaksızın sebep olunursa da bu durum geçerlidir. Maliyetler çok yüksek olabilir. Örneğin bir kişi, birini kayak yaparken yaralarsa bunun giderleri yüzbinlerce frankı bulabilir.

Özel Mali Mesuliyet Sigortası

Hasarlar durumunda ekonomik zorluklar yaşamamak için özel mali mesuliyet sigortasına (Privathaftpflichtversicherung) ihtiyaç vardır. Bu sigortayı yaptırma imkanı özel sigorta kurumlarının birçoğu tarafından sunulur. Bir evdeki tüm aile bireyleri özel mali mesuliyet sigortalarını ortak yaptırabilir. Bu sigorta zorunlu değildir, ancak mutlaka yaptırılması tavsiye edilir. Birçok ev sahibi, ayrıca sorumluluk sigortası talep eder.

Sigortanın Üstlendikleri

Özel Mali Mesuliyet Sigortası, sigortalanan kişinin üçüncü şahıslara ve eşyalara verdiği zararları üstlenir. Bunlara örnek olarak; tamir giderleri, tedavi masrafları, zayi olan maaşın tazmini ve manevi tazminat verilebilir. Özel Mali Mesuliyet Sigortası aynı zamanda belli ev hayvanlarının sebep olduğu hasarları da üstlenir. Aynı evde yaşayan bireylere verilen zararları bu sigorta karşılamaz. Aynı zamanda kasten veya ağır ihmal neticesinde meydana gelen hasarlar da sigorta tarafından karşılanmaz.

Daha fazla bilgi (linkler, adresler, broşürler, bilgi kılavuzları)

www.hallo-ar.ch/tr/bilmekte-fayda-var/oezel-mali-mesuliyet-sigortasi

Alkol / Tütün / Uyuşturucu

Uyuşturucu maddelerin bulundurulması, tüketilmesi ve satışının yapılması ceza gerektiren suçlardır. Alkol ve tütün satışı için yaş sınırlaması vardır.

Uyuşturucu

Kanun dışı uyuşturucu maddelerinin bulundurulması, satışının yapılması ve tüketimi ceza gerektiren suçlardır. Bu küçük miktarlar için de geçerlidir. Hangi maddelerin kanun dışı olduğu, "Uyuşturucu Maddeler Kanunu"nda (Betäubungsmittelgesetz) belirtilmiştir. Mesleki olarak uyuşturucu maddelerinin satışının yapılması ağır cezayı gerektiren suçtur.

Alkol ve Tütün

Alkol ve tütün satışı için yaş sınırlaması vardır. Kanton Appenzell Ausserrhoden'da 16 yaşından küçük çocuklara tütün ürünleri ve alkollü içeceklerin satışı yasaktır. Belirli sert alkollü içecekler için yaş sınırı 18'dir.

Sigara İçme Yasağı

Sigara içme yasağı İsviçre'de kantonlara göre farklı düzenlenmiştir. Kanton Appenzell Ausserrhoden, bireyleri pasif içicilikten korumak için Federal Yasa'yı kendine esas alır ve daha ileriye giden kantona özgü bir başka yasayı tanımaz. Sigara içme yasağı aşağıda belirtilen mekanlarda geçerlidir:

- Kamuya açık olan kapalı alanlarda, özellikle kamu yönetimi binalarında, hastanelerde, huzurevlerinde, eğitim, kültür ve spor tesislerinde ve gastronomi sektöründe sigara içmek yasaktır.
- Ayrılmış ve uygun şekilde işaretlenmiş, yeterli havalandırmaya sahip alanlar, sigara içenler için ayrılabilir.
- İstisnalar, kanton hükümeti tarafından düzenlenir.

Restoranların iç mekanlarında sigara içmek de yasaktır. İstisna, ayrılmış ve havalandırılmış sigara içme odalarıdır, ancak bunlar giderek daha nadir hale gelmektedir. Sigara içme yasakları, insanların sağlıklarını korumayı amaçlamaktadır.

Daha fazla bilgi (linkler, adresler, broşürler, bilgi kılavuzları)

www.hallo-ar.ch/tr/bilmekte-fayda-var/alkol-tuetuen-uyusturucu

Evcil Hayvanlar

Evcil hayvan bulunduranlar çeşitli kurallara uymalıdır. Örneğin bazı hayvan türleri her evde bulundurulamaz. Köpek sahiplerinin ise köpek harçlarını ödemeleri.

Evcil Hayvan Bulundurmak

Kiralık bir evde oturan kişi, evinde hint domuzu, sıçan (fare), kanarya (kuş) ya da balık gibi küçük hayvanlar barındırabilir. Ama daha büyük hayvanların bulundurulması (Kediler ve küçük köpekler de dahil) kira sözleşmesi'nde yasaklanabilir. Gürültü çıkaran ve tehlikeli olan hayvanlar da ev sahibi tarafından yasaklanabilir. Bunun dışında hayvan sahipleri hayvan koruma yasalarına dikkat etmek zorundadır. Mesela belli hayvanlar tek başına bulundurulamaz (örneğin tavşanlar). Aynı zamanda uyulması gereken asgari kafes büyüklüğü ve donanımı için kurallar vardır. Birçok hayvanın (egzotik hayvanlar) İsviçre'ye sokulması kesinlikle yasaktır. Diğer hayvanlar için veterinerlik bürosundan verilecek özel bir izne ihtiyaç vardır.

Köpekler

Appenzell Ausserrhoden Kantonu'nda özel bir 'Köpek Yasası' vardır. Bu yasada hayvan sahiplerinin hangi sorumlulukları olduğu belirtilmiştir. Veteriner hekimler, bu konuda daha fazla bilgi verebilir.

- İsviçre'de bulunan bütün köpeklere çip takılmış ve bilgilerinin veri bankasında kaydedilmiş olması gerekir. Köpek, bir köpek kimliği alır (kredi kartına benzer). Bu kimlik, Avrupa Birliği ülkelerine köpekle birlikte seyahat ederken ihtiyaç duyulan evcil hayvan kimliğiyle aynı değildir.
- Köpeklerin ikamet edilen belediyeye kaydedilmesi gerekmektedir. Her köpek için yıllık köpek harcı ödenmesi gerekir.
- Bütün köpek sahipleri, köpek dışkılarını toplamak ve çöpe atmaktan sorumludur. Bu görevini yapmayan kişiler para cezası alırlar.

Daha fazla bilgi (linkler, adresler, broşürler, bilgi kılavuzları)

www.hallo-ar.ch/tr/bilmekte-fayda-var/evcil-hayvanlar

İsviçre şöyle işler

Her ülkenin kendine özgü özellikleri vardır. İsviçre'de de bu şekilde uyulması gereken yazılı olmayan kurallar vardır.

Farklı Kültürler

İsviçre çeşitli kültürleri bünyesinde barındıran çok renkli bir ülkedir. Bunun bir göstergesi de dört ayrı dil grubudur. Bundan kaynaklı mentalitelerin bölgeden bölgeye farklılıklar göstermesine şaşmamak gerekir. İsviçre'nin Almanca konuşulan bölgesinde geçerli olan kültürel özellikler, İsviçre'nin Fransızca konuşulan bölgesinde geçerli olmayabilir. Aynı zamanda şehirler ve kırsal bölgelerdeki farklar da büyük olabilir. Ama yine de bazı ortak noktalara rastlanır.

Selamlaşmak

İsviçre'de selamlaşmak için, karşıdaki kişinin gözlerine bakarak el sıkışılması gerekir. Selamlaşmak, kadın ve erkek farketmeksizin bu şekilde yapılır. Alışlagelmiş selamlaşma formu "Grüezi" dir (arkadaşlar arasında "Hallo" ya da "Hoi" gibi başka selamlaşma türleri de vardır). Şehirlerden uzak kesimlerde normalde tanındık olmayan kişilere de caddede selam verilir. "Teşekkürler" ve "rica ederim" sözleri de önemlidir. Örneğin restaurantlarda sık sık "teşekkürler" ve "rica ederim" demek hemen hemen bir ritüeldir.

Dakiklik

İsviçre'nin ünlü dakikliği sadece bir klişe değildir. Eger gidilecek yere 5 dakikadan fazla bir gecikme söz konusu olursa telefon aracılığıyla bildirmek gerekir. Özellikle iş dünyasında dakikliğe çok önem verilir. Eğer biriyle buluşmak istenirse, öncesinden o kişiden bir randevu almak gerekir. Habersiz olarak yapılan ziyaretler özel çevrede de adet değildir.

Dolaylı İletişim

İsviçre'de karşıdaki kişiden veya kişinin hareketinden duyulan rahatsızlık, kişiler arasında dolaylı olarak dile getirilir. Kişilerin çoğu, eleştiriyi üstü kapalı ya da birçok güzel sözün arasında gizlenmiş olarak yapar. Fakat bu kişiler eleştirilerinin dikkate alınmasını bekler. Henüz çok iyi Almanca bilinmiyorsa bu eleştirileri anlamak kolay olmayacaktır. Kişiler arası iletişimi iyi bir şekilde sürdürebilmek için, çatışma durumlarında kişiyle karşı karşıya gelmekten kaçınılır. Örneğin, komşusunun bir davranışı veya sözünden rahatsız olan kişi, bu rahatsızlığını bir mektup ile komşusuna bildirebilir. Yanlış anlaşılmalarda en iyisi daha az yerine daha çok sormaktır.

Daha fazla bilgi (linkler, adresler, broşürler, bilgi kılavuzları)

www.hallo-ar.ch/tr/bilmekte-fayda-var/isvicre-soeyle-isler